Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief
Afdoening toezegging

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	16 juli 2025
Portefeuille(s)	Lucht- en Zeehaven
Portefeuillehouder(s):	Hester van Buren
Behandeld door	Verkeer en Vervoer (SprongoverhetIJ@amsterdam.nl)
Onderwerp	Voortgang haalbaarheidsonderzoek verplaatsing Passenger Terminal Amsterdam naar de Coenhaven (afdoening toezeggingen TA2024-001142 en TA2025-000311)

Geachte leden van de gemeenteraad,

Het college voert een haalbaarheidsonderzoek uit naar de verplaatsing van de Passenger Terminal Amsterdam (PTA). Hiermee willen we in beeld brengen of de PTA verplaatst kan worden naar de Coenhaven. Op basis daarvan kunnen we uiteindelijk een voorstel doen over de toekomst van de zeecruise in Amsterdam. In deze brief informeer ik u over de voortgang en de planning van dit haalbaarheidsonderzoek.

Waarom doen we dit onderzoek?
In 2024 stelden we een handelingsperspectief op over de toekomst van de zeecruise in Amsterdam, daarover informeerde ik u eerder in juni 2024. De aanleiding hiervoor was onder andere motie 222 uit 2024 "Amsterdam vaart beter zonder cruise'. De kern van het handelingsperspectief was het halveren van het aantal aanlopen van zowel rivier- als zeecruise en het sluiten van de PTA aan de Veemkade vanaf 2035. Daarnaast kondigden we in het handelingsperspectief een onderzoek aan naar de haalbaarheid van een toekomstige verplaatsing van de PTA naar het Westerhoofd in de Coenhaven. Op 27 februari 2025 zei ik u toe om u medio 2025 te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek (TA2025-000311). Ter afdoening van deze toezeggingen wil ik u via deze brief informeren over zowel de voortgang als de planning van het onderzoek.

Opzet van het haalbaarheidsonderzoek verplaatsing PTA
Het haalbaarheidsonderzoek voeren we uit in nauwe samenwerking met Port of Amsterdam en Cruise Port Amsterdam. Daarnaast vindt ook afstemming plaats met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de provincie Noord-Holland. Bureau Berenschot ondersteunt het onderzoek, zij hebben eerder ook de analyse opgesteld die leidde tot het handelingsperspectief. Het onderzoek gaat zowel over de financiële haalbaarheid als de (planologische) juridische inpassing van de PTA in de Coenhaven.

Financiële haalbaarheid verplaatsing PTA
Eerdere ramingen van de kosten van een verplaatsing van de PTA laten een financieel tekort zien van tussen de €46 en €103 miljoen. Dit is de resultante van ca. € 125,1 miljoen aan investeringskosten en € 21,9 tot € 78,8 miljoen aan grondopbrengsten vanwege herontwikkeling van de huidige PTA-locatie. Deze ramingen betreffen een zeer globale indicatie waarbij nog niet alle relevante aspecten zijn meegenomen. In het huidige onderzoek worden de financiële aspecten verder uitgediept, waarbij ook de benodigde investeringen met betrekking tot walstroom, effecten op de erfpachtopbrengsten en de herontwikkelingswaarde van de Veemkade worden meegenomen. Op basis hiervan ontstaat een beter onderbouwd beeld van de financiële haalbaarheid van een verplaatsing van de PTA naar de Coenhaven.

Juridisch planologisch onderzoek inpassing PTA Coenhaven
Dit deel van het haalbaarheidsonderzoek betreft de vraag hoe inpassing van een PTA in de Coenhaven juridisch en planologisch mogelijk is. Het betreft een verdiepend vervolg op een eerdere, meer globale verkenning, naar onder meer de stikstofdepositie en de omgevingsveiligheid. Uit deze eerdere verkenningen bleek dat inpassing op deze locatie in principe mogelijk is, maar dat de verschillende aspecten (naast externe veiligheid en stikstof ook geluid en verkeer/vervoer) nog nadere aandacht vragen. Vanwege het stikstofbeleid is het in ieder geval noodzakelijk om een aanvullend stikstofonderzoek te doen om te beoordelen of de stikstofdepositie met een vergunning op grond van de Wet Natuurbescherming is in te passen of dat bij een planologische procedure ook een plan- of project MER noodzakelijk is. Verder wordt binnen dit kader onderzocht worden welke vergunningen er nodig zijn voor de nieuwe locatie van de PTA. Tenslotte brengen we ook in kaart hoe de verplaatsing van de PTA past binnen de planning van de Westbrug en de ontwikkeling van Haven-Stad.

Voortgang van het haalbaarheidsonderzoek
Zonder vooruit te kunnen lopen op de uitkomsten van het onderzoek, kan ik u wel kort meenemen in de voortgang. Alle betrokken partijen hebben zich gecommitteerd aan het uitvoeren van dit onderzoek, en leveren hier dus ook input voor. In deze fase van het onderzoek (juli 2025) worden met alle betrokken partijen de eerste uitkomsten van de verdiepende analyses besproken in werksessies. De gesprekken bouwen voort op een eerder locatieonderzoek. We hebben daarbij rekening te houden met de verhouding tussen de ontwikkeling van Haven-Stad tot woonwerkgebied en het bestaande industriegebied van provinciaal belang. Verder wordt op dit moment vooral technisch gekeken op welke wijze een PTA qua maatvoering goed ingepast kan worden rekening houdend met de bedrijfsfuncties op betreffende locatie. Met de input uit de werksessies kan Berenschot de komende periode het onderzoek verder afronden.

Vervolg en planning
Ik verwacht dat ik u in het vierde kwartaal van 2025 het haalbaarheidsonderzoek kan toezenden. Het college doet vervolgens uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 (nog voor het einde van deze collegeperiode) een voorstel met betrekking tot de uitvoering van de motie en de toekomst van de zeecruise in Amsterdam. Dat doen we mede op basis van het haalbaarheidsonderzoek, waarmee een mogelijke verplaatsing van de PTA naar de Coenhaven dus onderdeel is van dit voorstel.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van Burgemeester en Wethouders,

Hester van Buren

Wethouder Lucht- en Zeehaven